

Warszawa, dnia 28 lipca 2025 r.

KOMENDANT GŁÓWNY STRAŻY GRANICZNEJ

KG-ZSS.I-072.11.2025

PAN MARCIN WIĄCEK

**RZECZNIK PRAW
OBYWATELSKICH**

Szanowny Panie Rzeczniku,

bardzo dziękuję za pismo XI.543.224.2025.MB nawiązujące do wizytacji przedstawicieli Biura Rzecznika Praw Obywatelskich i Biura Rzecznika Praw Dziecka w Placówce Straży Granicznej w Terespolu oraz do wyroku *M.K. i inni przeciwko Polsce*.

Wyrok ten jest znany kierownictwu formacji, jako że jest on cyklicznie omawiany podczas posiedzeń Komitetu Ministrów Rady Europy, w ramach sprawowanego nadzoru nad wykonywaniem orzeczeń Trybunału.

Komenda Główna Straży Granicznej wraz z Ośrodkiem Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu dokłada wszelkich starań, by wiedza na jego temat była rozpowszechniana szeroko wśród funkcjonariuszy Straży Granicznej w sposób systemowy, tj. podczas szkoleń kwalifikowanych, a także kursów doskonalących obejmujących swym zakresem postępowania administracyjne wobec cudzoziemców i prawa człowieka.

Chciałbym też podkreślić, że na stronie intranetowej Straży Granicznej, w zakładce „Prawa Człowieka”, systematycznie zamieszczane są wyroki Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, wydawane w sprawach znajdujących się w całości, bądź w części, we właściwości Straży Granicznej, pośród nich także wyrok *M.K. i inni przeciwko Polsce*. Notatka na temat tego i innych wyroków zamieszczona jest ponadto w dokumencie pn. „Plan Straży Granicznej w obszarze ochrony praw człowieka na rok 2025”, rozesłanym do służbowego wykorzystania do wszystkich jednostek terenowych Straży Granicznej.

W kontekście ewentualnych rozbieżności w sposobie interpretowania obowiązku stosowania środków tymczasowych zarządzanych przez Trybunał zapewniam Pana Rzecznika, że w odrębnej korespondencji okólnej zostaną przypomniane obowiązujące w tym obszarze zasady, w szczególności stanowisko Trybunału wyrażone w wyroku *M.K. i inni przeciwko Polsce*, gdzie Trybunał orzekł, że Polska nie wywiązała się z obowiązków wynikających z art. 34 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

Na straży bezpiecznej Europy

Niemniej pozwolę sobie również zauważyć, że w związku z pismem Pana Rzecznika bardzo wnikliwie przeanalizowałem przypadki stawiania się w przejściu granicznym w Terespolu cudzoziemców, wobec których Trybunał zarządził środek tymczasowy, zakazując Polsce usuwania ich z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do danego dnia.

Pojedyncze przypadki odmowy wjazdu i zawrócenia na Białoruś, jakie miały miejsce we wskazanym przejściu granicznym wobec cudzoziemców objętych środkiem tymczasowym, wynikały najczęściej z sytuacji, gdzie cudzoziemiec zgodnie z obowiązującymi przepisami nie mógł zostać zdefiniowany jako osoba, której należy zezwolić na wjazd, natomiast Polska nie otrzymała na dany moment informacji o fakcie zarządzenia przez Trybunał środka tymczasowego. Niejednokrotnie Trybunał opóźniał się w przesłaniu takiej informacji od kilku godzin do nawet jednego dnia.

Zasadą jest, że w przypadku otrzymania przez Straż Graniczną decyzji Trybunału jest ona nie tylko rozsyłana korespondencją elektroniczną, ale również niezwłocznie zamieszczana w systemie informatycznym, odpytywanym w trakcie czynności kontrolnych i weryfikacyjno-kontrolnych.

Niemniej zastosowanie się przez Państwo do danego środka tymczasowego jest możliwe dopiero po powiadomieniu go przez Trybunał o jego zarządzeniu. Dopiero po otrzymaniu takiej informacji, funkcjonariusze Straży Granicznej realizują dalsze czynności zgodnie z danym zarządzeniem. O każdym przypadku Trybunał jest rzetelnie informowany.

Ze swojej strony chciałbym zapewnić Pana Rzecznika, że funkcjonariusze Straży Granicznej, realizujący swoje czynności wobec cudzoziemców, realizują je w na podstawie i w granicach prawa.

Z wyrazami szacunku,

gen. dyw. SG Robert BAGAN

/podpisano elektronicznie/